

Кіра. Дорога додому

Олеся Остафієва

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

© Видавництво «Наш Формат». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Я народилася в Донецьку. На землі, де чи не найкращий чорнозем у світі. Чорний, як вугілля, розсипчастий, масний. Здавалося, що коли його добре розтерти між пальцями, то вичавиш з нього олію. У тому чорноземі росте все. Вирвеш зілля, кинеш на землю, а воно торкнеться своїм корінням тієї землі і знов забує.

Ця війна вирвала з корінням мільйони українців, струсила з них залишки чорнозему й розкидала світом.

Ця війна відібрала в більшості українців відчуття дому й змусила вмістити у «тривожну» валізу все життя. І хай би де ми жили, відчуття тривоги тепер завжди з нами, у тій валізі.

А ще ця війна відібрала в України її дітей. Різними способами. Понад п'ятсот дітей загинуло. Тільки за офіційними даними української влади до Росії депортували близько двадцять тисяч неповнолітніх. Їх примусом вирвали з української землі та намагаються «пересадити» в землю чужу. Понад 1,8 мільйона українських дітей евакуйовано за кордон. Їхнє коріння живиться тепер іншими традиціями, пристосовується до іншого менталітету й іншої мови там, де їх прихистили й підтримали.

Що це, як не продуманий і спланований геноцид? Убити, кого можеш, і викоринити все українське з тих, кого вбити не вдається.

У мене війна відібрала можливість розділити з рідними людьми радість народження дитини. У березні 2022 року, коли я ще не знала, чи вціліє мій будинок і чи побачу я колись близьких та друзів, за тисячі кілометрів від дому, в мене народилася донька. Мій острівець щастя в безодні горя. У день виписки я дивилася крізь лікарняне вікно на вулицю й бачила тільки об'єкти телекамер, що вишикувалися зняти наш вихід зі шпиталю для вечірнього сюжету. Щоб на твою виписку приїхали журналісти в мирному житті, треба було стати мамою відразу п'ятох немовлят чи народити генія, який заговорив би просто в пологовому будинку. Мені ж вистачило «лише» на дев'ятому місяці вагітності після кількох ночей у

бомбосховищі дістатися в чужих лижних штанах до США.

Ця книжка про наш із донькою непростий і дивний шлях, спочатку подалі від війни, а потім додому, у країну в борні, проте таку рідну. У країну, де не літають літаки й заборонені нічні прогулянки. У мій найкращий Київ — місто, яке люблю всім серцем. Місто, в якому так і не змогла з'явитися на світ моя донька, хоч як я хотіла бачити її «киянкою у першому поколінні».

За ті місяці, що мені судилося їздити світом, я зненавиділа три слова — українське біженка, англійське *refugee* та італійське *profugo*. Бо довелося повторити їх сотні разів, і кожне з них залишило в мені відкриту рану. А ще я зненавиділа звук коліщат валіз, що гуркотять асфальтом: тепер цей стукіт асоціюється не з подорожами, а з мамами, які, зібравши силу та волю в кулак, везуть своїх дітей подалі від війни і... України.

Я дуже вдячна всім людям у різних куточках світу за те, що допомагали мені й підтримували, коли я була не вдома. Але відчуття безпеки, яке дають мирні міста, приносить і величезне відчуття тривоги. Для мене найзатишнішим місцем виявився дім, де я, незважаючи на регулярні ракетні атаки, почуваюся спокійніше. Й іноді, в моменти тиші в небі та неймовірної краси навколо, навіть здається, що й нема тієї війни.

А потім раптом помічаєш, як вона вдерлася в кожну шпарину нашого побуту. І нагадує про себе там, де її не мало б бути. Коли розгортаєш меню за QR-кодом, а першим — перед сніданками і десертами — бачиш мапу укриттів. Коли в оголошенні про оренду квартири серед описів планування й умеблювання знаходиш важливе уточнення, що коридор відповідає правилу «двох стін». Коли на місці туристичної агенції відкривається магазин військового спорядження.

Ця війна вже в кожному з нас. А ще вона в нашій землі — змішаній з кров'ю, слізьми, потом і порохом. Вона житиме нашу

пам'ять і наше коріння. Ця книжка — згадка про це: хоч як далеко ми тікали від війни і хоч як добре облаштовували своє життя в іншій країні, війна в кожному з нас. Нема українців, у яких вона зараз не живе — хай скільки їм років і хай де б вони від неї сховалися. І наші діти, зазвичай створені з любові, натхнення і поцілунків, носять в собі цю війну.

• • •

Далі — у повній книжці «Кіра. Дорога додому».
nashaknyga.com.ua